

ἢ ἦττον ἀκέραιον τὸ διάγραμμα, ἀνήκουσιν εἰς τὸν αὐτὸν τύπον μετὰ τινων παραλλαγῶν, εἶναι δ' ὅμως διαφόρων διαστάσεων. Ἐν αὐταῖς εὐρίσκουμεν ἐν ταῖς γενικαῖς γραμμαῖς τὸν κανόνα τοῦ Βιτρουβίου. Ἀποτελοῦνται ἐξ ἐνὸς εὐρέος κλήτους παραλληλογράμμου, περιβάλλομένου παντα-

χόθεν ὑπὸ στοῶν χωριζομένων ἀπ' αὐτοῦ διὰ κιονοστοιχιῶν, ἀπλῶν μὲν ἐν τῇ βασιλικῇ τῆς Πομπηίας, διπλῶν δὲ ἐν ταῖς ἄλλαις. Ὡς ἐκ τῶν περισωθέντων ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν καί τινος ἐπὶ νομίσματος εἰκόνης τῆς Αἰμιλίας βασιλικῆς δείκνυται, αἱ πλείστα τῶν βασιλικῶν εἶχον ἄνω στοάς, οὐσιώδη δὲ καινοτομίαν παρουσίαζεν ἡ Οὐλπία ἔχουσα εἰς ἑκατέραν τῶν στενῶν πλευρῶν ἡμικύκλιον ἐν εἰδει μύακος ἢ κόγχης.

Ῥιζικὴν μετατροπὴν τοῦ καθιερωμένου τύπου τῶν βασιλικῶν εὐρίσκουμεν ἐν τῇ λεγομένῃ βασιλικῇ τοῦ Κωνσταντίνου (εἰκ. 16), ἥς τὰ γιγαντιαῖα ἐρείπια σώ-

ζονται παρὰ τὴν θριαμβικὴν ἀψίδα τοῦ Τίτου καὶ τὸν ναὸν τῆς Ἀφροδίτης καὶ Ῥώμης τὸν ἰδρυθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ.

Ἡ βασιλικὴ αὕτη, ἥτις καταχρηστικῶς φέρει τὸ ὄνομα τοῦ Κωνσταντίνου, ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Μαξεντίου, ὅστις ὅμως δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελέσῃ τὰ ἐγκαίνια αὐτῆς ἔνεκα τῶν πολεμικῶν γεγονότων τοῦ ἔτους 311. Μετὰ τὴν παρὰ τῇ Μουλβίᾳ γεφύρᾳ ἦτταν καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ

Εἰκ. 16. Ἡ βασιλικὴ τοῦ Κωνσταντίνου (μαξεντιανὴ βασιλική) (Wimper).

